

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Megjelenik naponként reggel, kivéve hétfőn.

Előfizetési árak:

Helyben: Egész évre 16 kor., fél évre 8 kor., negyed évre 4 kor.

Vidékre: Egész évre 20 kor., fél évre 10 kor., negyed évre 5 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

LAPTULAJDONOSOK:

Dr. JANIGA JÁNOS és Dr. VOJNICH GYULA.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája.

Szerkesztői telefon: 119.

Kiadóhivatal:

KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

A kiadóhivatali telefon száma: 62.

Dualizmus és centralizmus.

Lecestult a csatazaj első láza, Körber újabb kirohanásának visszhangja. Az ország mint egy ember kiáltotta oda Körber et consortesnek, hogy Quo usque tandem! És ezzel legtöbbször napirendre térnek az „incidens” fölött abban a meggyőződésben, hogy vitalis érdekeink forognak kockán, közeledvén az év vége és vele kereskedelmi szerződéseink lejáratja. Ne bocsátkozzunk hát bele újra meg újra a gravaminális politika gordiuszi szövevényeibe és meddő intrikáiba, hanem lássunk munkához.

Eszünkbe jut hajdani szellemes nádorunk, aki óva intett bennünket a pókhálók tisztogatásától, miközben fejünk fölött lángokban áll a ház. Mai helyzetünkre applikálva a böles nádor intelmét: ne akarjunk mindenáron négy korona borvám-többletet elérni akkor, amikor állami létünket kell bebizonyítani ország-világ előtt.

Ismét fölvetődött a vita, mint annyiszor Széchenyi és Kossuth óta. Széchenyi azt mondta, előbb csináljunk jó utakat, teremtsünk és fejlesszünk ipart és kereskedelmet. A politikai önállóságnak a jólétekből magától kell kicsiráznia. Nem így Kossuth. Előbb szabaduljunk a vámpirkarmokból, aztán lássunk existenciánk megalapításához, — gondolta ő.

Valóban hiába fáradozunk jólétünk megalapításán, ha munkánk gyümölcsét az összbirodalom élvezi. A nehéz problémát szerencsésen oldotta meg az idő. Gyapodtunk jólétben, intézményesen biztosítottuk állami függetlenségünket, párhuzamosan, egyiket a másikkal támogatva.

Mikor tehát az osztrák intéző körök újra a Kaunitz, II. József,

Metternich, Schmerling és Bach módszerével teszik meg a centralizmus újabb kísérletét, a híres Darwin-féle atavizmus dolgozik bennünk. A fajban levő eredendő tulajdonságok felszínre, érvényesülésre való kapaszkodása az. Viszont nincsen meg ebben a kísérletben a Spencer evolúciójának nyoma, mert szemben az egyetemes fejlődéssel az ő eszközeikben a fejlődésből csak a negáció van meg, a visszafejlődés.

Avagy nem visszafejlődés-e a szomszédék kísérletezése a centralizmus lombikjában, 1848. és 1867. után? Bizony anakronizmus, az

Nem is tulajdonitanánk neki nagyobb jelentőséget a kellesénél, ha nem bukkan föl itt is, ott is olyan magyar vélemény, amely párttaktikai czélokából bele akarja disputálni a centralizmus handabandázásába az igazságot. A „Magyarország” tegnapi számában állítja, hogy Körber központi parlamentje és egyéb ósdi argumentálással ékes rekvizituma mind merő színigazság. Valljuk be ezt mondja, magunk között és sirjunk. Elég egyetlen ily közleménynek a külföldi sajtóba való belekerülése és kész a világ közleménye, hogy kiegyezésünk szinleges szerződés, hogy nagy garral hirdetett nemzetközi szerződésünk voltaképp egy császári pátens, hogy hiuságunk kielégítése árán eladtuk életünket és vérünket, belenyugodtunk tartományi mivoltunkba, amelyben leledzünk mindmainapig.

Itt egy új, szintén régóta és sokat vitatott közjogpolitikai kérdés támad föl: visszaállította-e 67 a 48 at? Ez a kérdés különösen a kiegyezés után esztendőnkön át kísértett és nem egy ez időkből reánkmaradt röpirat élő tanuja e pernek. Nem óhajtunk e kérdés

sűrűjébe itt belemenni, de nem hagyhatók figyelmen kívül az olyan veszélyes tanítások. Persze, hogy veszélyes, az e könnyelmű pesszimistáknak — qu'importe?

Nyilvánvaló, hogy az 1867 folytatása 1848 nak Avagy nem terjesztik-e azóta is áldásaikat 1848 alkotásai, a közös teherviselés, az urbér. tízed és decima megszüntetése, az ősiség eltörlése, a független magyar felelős és teljes minisztérium, a szabad sajtó, a szabad vallásgyakorlat, Erdély és Magyarország egyesítéséről szóló korszakalkotó törvények?

Mondják, a liberalis 48 nak ellentéte az aulikus 67. Mondják, hogy a nemzeti állam csak a delegáció és a közös minisztérium eltörlésével építhető ki. Mondják, hogy az 1867: XII. t.-cz. által a magyar államot beolvasztottuk egy más államba.

Akik 67-nek aulikus hajlamokat imputálnak, ama sajnálatraméltó tévedés áldozatai, hogy mihelyt alkotmányunk sánczain belül a fejedelemnek pozíciót adunk, a bizantinizmus karjaiba vetettük magunkat. Be kell vallanunk, hogy 1848 republikánus allűrjeivel szemben 1867 mindenestre egészséges visszahatást jelent a realis „országslás” terére. Különben beteges egyoldalúság a liberalizmusban csupán annyit látni, hogy az a loyaltás, avagy a klerikalizmus ellentéte.

Elismerjük, hogy a nemzeti államnak nem valami hatalmas pillérje a delegáció és a közös minisztérium. Azonban mi a magyar imperializmus palotáját még oly messze jövőben látjuk, hogy egyelőre az egészséges fejlődés a két állam karöltve haladásában kersendő Földrajzi fekvésünk politikánk iránytűjét dél felé tereli. — Nagy Alföldünk egy délfelé

nyitott medenceze. Már a Gondviselés mutatja utunkat. De miszióinkhoz még nem vagyunk elég erősek. Történelmünk és országunk fekvése arra utaltak, hogy a szomszéd Ausztria szövetségében keressük erősödésünk egyik eszközét, és védelmünk zálogát.

Idősb Andrássy Gyula mondotta, hogy ma nem elég támadás esetén védekezni tudni, ma a béke csak az európai egyensúly fentartására gyakorolt befolyás által érhető el, amire pedig csak a két ország együtt számíthat. Tehát a nagyhatalmi állás nem rangkérdés.

Arra pedig, hogy a kiegyezési törvény egy idegen államba olvaszt be, nem a 67-es bizottságban elhangzott beszédekre, nem a mi közjogásainkra, nem is a külföldi interpretátorokra Teznerre, Juraschekre, Bindingre, Jellinekre, Dantscherre, Lustkandra avagy Ulbrichra, hanem egyszerűen hivatkozunk a kiegyezési törvény bevezetésére, ahol határozottan ki van mondva, hogy közjogi önállóságunk, törvényhozási és belkormányzati függetlenségünk biztosítottak.

A jajveszéklő urak elhihetik, hogy Deák Ferencz volt olyan hazafi, mint a milyenek ők. És valóban nem tudjuk, Körber-Windischgraetzék vakmerőségét, vagy a jajveszéklő urak könnyelműségét csodáljuk-e inkább?

Dr. Schober Béla.

Delegációk. Azokkal az impozáns, sőt ijesztő számokkal szemben, amelyeket a közös költségvetés ez évben is mutat, örvendetes jelenség, hogy a katonai vivmányok nem üres ígéretek, amint az osztrákok szeretnék, hanem élő valóságok. És régi dolog, hogy ha velünk szemben odafönt csak némi engedékenységet tanusítanak, mi sietünk az ingünket is odaadni.

A delegáció azt határozta, hogy fölhívja a közös hadügyminisztert, hogy a magyar nyelv oktatásának és a magyar nyelvű növendékek fölvételi vizsgáinak eredményéről tegyen jelentést. A hadügyminiszter erre részletesen megfelelt és a katonai viták eredménye e jelentésben már is konstatálható. Ellenben van tizenöt millió új ágyukra, van póthitel

a pekingi palotára, a pólai kikötőre. A többlet egy és fél millió korona az előző évi budgettel szemben, amelynek mérlege Magyarországra 87 millió korona, Ausztriára 166 millió korona. A haditengerészetre eső 48 millió ugyyszólván kizárólag Ausztria javára esik. Mindenesetre van hivatása az ellenőrzés körül a magyar delegációnak, különösen az áradat gyanánt növekvő hadügyi budgetre és a külpolitikában a magyar szempontnak minden oldalu érvényesítésére vonatkozólag. Várakozással teljesen nézünk Apponyiék és a függetlenségi delegációs működése elé.

HIREK.

— Lapunk új belmunkatársa.

Lapunk egy újabb erővel gazdagodott. Dr. Schober Béla, kit úgy kiváló publicisztikai működéséről, mint pedig jelenen megirt karczolatairól a közönség már jól ismer, a mai napon a „Bácsmegyei Napló“ kötelékébe lépett. Együttal helyén valónak tartjuk megjegyezni, hogy lapunk — ugy a nyomda illetve kiadó és szerkesztőségváltozás folytán kénytelen, a t. olvasóközönség szives elnézését kérni azért, ha a lap még most a szervezés stádiumában nem nyújtja azt, amit ezentúl nyújtani fog. Ugy a megyei tudósítás mint a fővárosi telefonértesítés dolgában most buzgókodik kiadóhivatalunk, ugy hogy már nemsokára a külső csin mint pedig a beltartalom dolgában a vidék bármely napilapjával a versenyt ki fogjuk állani.

— **Személyi hir.** Schmausz Endre városunk főispánja rövid tartózkodásra ma a fővárosba utazott.

— **Sárcsevics Betti.** Az összes fővárosi lapok megemlékeznek a mi városunk szülöttéről Sarcsevics Betti urhölgyről, aki most mint a Magyar Gazdaasszonyok Országos Egyesületének igazgatója szerepel a humanizmus terén. Az egylet elnöke a nagynevű Damjanich János özvegye. Sarcsevics Betti városunk szülötte, Sarcsevics Terának, Haverda Mátyás nyug. igazgató nejének és özv. Vojnic Fábánának testvére. — A Magyar Gazdaasszonyok leánynevelő intézetének ebben a kulturális és humanus munkában nagy erőssége az igazgatónője, Sarcsevics Betti, ki a magyar nőnevelés elsőrangú tekintélye és finom izlésével, paedagogiai gyakorlatával teljes mértékben szolgálja derék tantestülete támogatása mellett az egyesület nemes céljait. Özv. Damjanich Jánosné az ő szeretett árvái érdekében most kérés szóval fordul a társadalomhoz: a fölvételért kéré-

nyező szegény árvák száma olyannyira növekszik, hogy a rendelkezésükre álló különben elég tekintélyes anyagi erő is kevésnek látszik a humanus igények kielégítésére. Felkéri Damjanichné a jó magyar érzésű nagyközönséget, hogy forduljanak hozzá (címe: özv. Damjanich Jánosné, Baross-utczá 8. szám) gyűjtőperselyekért. Legyenek ezek a perselyek — mondja a felhívás — a magyar hajlékoknak díszei. Családi ünnepélyek alkalmával, vagy bármiféle más alkalomból ne felejtkezzenek meg az ő szegény árváinak perselyéről, s ha azokban esetről-esetre csak néhány fillért is helyeznek el, az évenként egyszer kiüritendő persely fillérei olyan összeggé növekednek, melylyel hathatósan előmozdíthatják az árvák nevelésének fokozottabb igényeit. Megkeresésre bárkinek szívesen és örömmel küld Damjanichné gyűjtőperselyeket. Az így befolyt összegeket az egylet évkönyvében nyugtázzák.

— **Uj fővárosi napilap.** Tisza István lapja a mai nappal megindult. Címe: **Az Ujság.** Felelős szerkesztője Gajári Ödön. Főmunkatársai: Herczeg Ferencz, Kóbor Tamás, Kenedi Géza, Kozma Andor, Mikszáth Kálmán. Az első szám igen tartalmas és 40 oldal terjedelemben jelent meg. A közgazdasági rovat élén Matlekovics Sándor neve áll.

— **Felhívás a bácsmegyei tüzoltókhoz.** Tranter Károly tüzoltó alparancsnok, lelkes hangú felhívást intézett a bácsmegyei tüzoltókhoz, a melyben tömörülésre hívja fel a megye tüzoltóságát a jövő évi budapesti kongresszus és tüzoltókiállítás sikerének biztosítására.

— **Dominó estély.** A szabadkai kereskedelmi egyesület Sylveszter estén zártkörű domino-estélyt rendez, amelyen a hölgyek vörös, az urak fekete dominóban jelennek meg. A dominó viselése esti 11 óráig lesz kötelező. Hogy a tréfa teljes legyen, a hölgyek, urak egyforma szabásu és minőségű dominóban jelennek meg. A szabó neve a rendező bizottság elnökénél, Kunetz Endrénél, tudható meg. Az estély iránt már is nagy érdeklődés mutatkozik. A 40 tagból álló rendező bizottság, a mely ma délután 6 órakor tartott gyűlést, a következőkép alakult meg;

Ij. Birkáss Lajos	Prodanovits István
Berzeviczy Gyula	Pertich Kálmán
Demeter János	Prehnal József
Ij. Gálfi György	Dr. Piller Arthur
Dr. Fölser István	Reiter Jenő
Horvát Mór	Rajháti László
Dr. Kriszhaber Gyula	Regényi Gábor
Kriszhaber Jenő	Szabados Béla
Köszegi Sándor	Schick Gyula
Köllner Kornél	Dr. Schäffer Adorján
Kunetz Jakab	Dr. Singer Simon
Krausz Lajos	Dr. Székely Géza
Kramer Károly	Dr. Székely Zoltán
Lówy Oszkár	Dr. Schober Béla
Langer Henrik	Szigethy Béla
Dr. Majoros Adolf	Szilasi Pál
Nagy Jenő	Dr. Torday Izsó
Meskó Kálmán	Weinhut Nándor
Pataj Béla	Dr. Weitzenfeld Félix
Pfann Géza	Zaller Ambrus

SZÜCS ÖDÖN

gépgyáros, itteni raktárát 1904. február hó 1-én a Reichl-féle palotába a vasutal szíves tudomására hoz. — Egyben jelenti, hogy az általa Magyarország részére képviselt világhírű Robey és társa angolországi gépgyárából direct Lincolnból egy 6 K. P. gőzcséplő készlet fog a raktárra érkezni, melynek megtekintését az igen tisztelt érdeklődők szíves figyelmébe ajánl.

— **Párhuzamos anyakönyvek engedélyezése.** A belügyminiszter az anyakönyvi felügyelő előterjesztése folytán rendeletileg megengedte, hogy a szabadkai anyakönyvi hivatalnál a születésekről és a házasságkötésekről párhuzamosan két-két anyakönyv vezetessék.

— **A város és a gázcég.** Az utcai gázvilágítás gyatraságának megszüntetésére a tanács erélyes intézkedéseket vett foganatba és az ellenőrzés közegeinek jelentései alapján a megfelelő fényerősség hiánya és a nyomás elégtelensége folytán már három ízben pénz bírságot rótt ki a gáztársulatra. A bírságolás azonban, úgy látszik nem használt, mert a társulat a bírságolás dacára nem pótolván a hiányokat, most a szerződési feltételek értelmében, sokkal érzékenyebb büntetést lesz kénytelen elviselni, mert ezuttal már 800 korona megfizetésére lesz kötelezve.

— **Halálozás.** A zombori Falcione családot gyász érte. Falcione Oszkár f. hó 12-én 35 éves korában hosszas szenvedés után Budapesten elhunyt. Holttestét Zomborba szállították és tegnap temették el nagy részvét mellett.

— **Visszaélések vagyombukott cégeknél.** A kereskedelmi miniszter az iparhatóságok figyelmét felhívja arra a visszaélésre melyet vagyombukott üzlettulajdonosok elkövetnek azzal, hogy új vállalataiknál régi cégtábláikra a „-né“, vagy „N. N. bizományi raktára“ fölírásokat homályos színben, vagy cifraságok közé rejtve alkalmazzák és ezzel elérik azt, hogy a végrehajtók zaklatásai ellen védve vannak. Viszont a nagyközönséget ezzel megtévesztik, különösen azért, mert régi üzleti levélpapírjaikat és nyomtatványaikat tovább használják. A miniszter felhívta tehát iparhatóságunkat, hogy ilyen visszaéléseket felmerülő esetekben a legszigorúbban torolja meg.

— **A drága petroleum.** A november havi utcai petroleum világítás nem kevesebbe mint 1157 koronájába került a városnak, a mely tekintélyes összeg elég világosan bizonyítja, hogy a kőolajjal való világítás már teljesen idejét multá és így nemcsak a közbiztonsági és szépművészeti szempontból, hanem anyagi tekintetben is előnyösebb volna az egész város világítási szükségletét gáz vagy villanyos lámpákkal ellátni.

— **A megszólalt néma.** A rendőrség élé ma egy gyanús külsejű egyént állítottak, aki egyik helybeli fogadóban tartózkodott és teljesen némának tetette magát. A rendőrségben ama körülmény keltett ellenében gyanút, hogy dacára született némaságának, a hozzá intézett kérdéseket megértette és írásbeli feleleteket adott rájuk, holott a némák legnagyobb részben a hallási érzéküktől is meg vannak fosztva. A rendőrség előtt a hozzá intézett kérdésekre leírta, hogy Székely Bélának hívják, budapesti illetőségű, ugyanottani lakos és foglalkozására nézve magántisztviselő. Pénze és semmiféle igazolványa nem volt, azonban egy egész csomó ajánló levelet találtak nála, amelyek különböző városokbeli egyesületek elnökeihez és előkelő magánosokhoz voltak intézve, a melyekben, mint teljesen néma, a könyörületes szívű emberek támogatására méltónak volt feltüntetve. A kihallgatást eszközöző rendőrkapitány felszólítására, hogy írjon egyet-mást az élettörténetére vonatkozó adatokból, nem tudta igazolni, hogy tényleg Budapesten tartózkodott, mert kitűnt, hogy tel-

jesen járatlan a fővárosban. Végre, mikor teljesen zavarba jött az erélyes felhívásra, tisztán és érthető helyes kiejtéssel megszólalt és így nyilvánvalóvá vált, hogy veszedelmes szélhámós a szájalomra legkevésbé sem méltó néma, ki csakhamar egész részletesség-lelességgel előadta, hogy szüleitől, akik Ujpesten laknak, eltávoztván, a minnek okát nem hajlandó előadni, bejárta Boszniát, Szerbiát és mindenütt ügyes szimulálása révén tartotta fenn magát a könyöradományokból. Az intelligens ember benyomását keltő szélhámós, állítása szerint, négy nyelven tökéletesen beszélt. A rendőrség most lefényképeztetési és kiletére nézve a fővárosi rendőrségtől fog információt kérni.

— **A palicsi halak ára.** A halászati felügyelőség könnyebb tájékozás végett ezentúl időnként, a palicsi halak árfolyamát ez úton is közölni fogja. Jelenleg a halárak a következők: Harsa 1 kor. 60 fillér. Csuka 1 kor. 20 fillér. Ponty I. rendű 1 kor. 10 fillér. II. rendű 90 fillér. III. rendű 80 fillér. Kárász 60 fill. és keszeg 50 fillér kilogrammonként.

— **Megfulladt csecsemő.** Bajai levelezőnk írja: A Baja melletti Vaskút községnek is megvolt tegnap előtt a maga helyi érdekű szennázója. Salánky vizsgálóbíró és a törvényszéki orvos lepték meg a községet látogatásukkal, ahol is egy fiatal házaspárnál Lakneréknél ejtették meg a vizsgálatot egy titkos följelentés folytán. A följelentés azt tartalmazta, hogy a fiatal házaspár 3 hetes gyermeke nem természetes halállal halt volna meg, — hogy halálát fulladás okozta. Amikor a hivatalos vizsgálat a házba érkezett, a kis halott már ravatalon volt. A vizsgálóbíró a hullabonczolást rendelte el, amelynek eredménye az volt, hogy konstatáltatott, hogy a gyermek a párnák közt halt meg és hogy a halál nem fulladástól eredt, hanem szív-szélhűdéstől.

— **Szerencsétlenség egy lakodalmon.** A bács megyei Nádaly községben — megrendítő szerencsétlenség történt vasárnap éjjel. Pánics György odaváló lakos házában lakodalmat tartottak, amelyre a szomszédos Turia községből is hivatalos volt a rokonság. Éjfél-tájban Protics Száva nevű turiai gazdaember ittas fővel kiment a szobából. Csak jó későre tűnt fel a vele egy asztalnál ülő vendégeknek Protics elmaradása. Keresték a házban mindenfelé, míg végre az egyik asszony, aki a főzéssel volt megbízva, azzal a hírral futott be, hogy a kutban van valami, amibe a vödör megakadt. Erre az egész lakodalmas nép kifutott az alacsony rovátu kúthoz, amelynek a mélységében csakugyan Protics Száva feküdt. Ekkor még nagyobb szerencsétlenség történt. Amikor a lakodalmas nép a kúttal körülfalta, hogy Proticsot, ki már halva volt, kihuzza, a laza föld a nehéz súly alatt leszakadt, minnek következtében nyolcz ember a kútba zuhant. A lezuhant emberek jajveszéklése és segélykiáltása fejvesztette tette a többieket, akik aztán nagysokára tudtak egy hosszú kötelet keríteni, amelylyel hat embert még sikerült kimenteni, de Ivanics Illés és Kuzman Vazul, akik még esés közben súlyosan megsérültek, a vízbe fuladtak. A szerencsétlenség okának kiderítése végett a vizsgálatot megindították és az esetről táviratilag értesítették az újvidéki törvényszéket.

— **Anyakönyvi hírek.** Eljegyzés Péics T. Ferencz Nimcsevics Anna, Vujkovic Ist-

ván Polacsek Jozefa, — Elhaltak Alács István 1 óras, Neorcsics Julia 2 nap, Petriy Alajos, 18 nap, Heiduska Ignác 58 év, született 13. 6 fiú 7 leány.

— **Osztálysorsjáték.** Az osztálysorsjáték mai huzásán a következő számokat sorsolták ki: 70.000 koronát nyert 5498. 25.000 koronát nyert 46286. 10.000 koronát nyert 64833. 3000 koronát nyert 108883.

1000 koronát nyertek: 107255 68673 69251 73078.

500 koronát nyertek: 83336 77312 532 67118 29898 97633 102228 68265 68226 21982 44663 77878.

300 koronát nyertek: 104801 84143 69526 2359 6171 54877 227 21647 34797 31573 25580 85285 48949 31015 61497 96372 86158 79162 28159 37677 53233 76738 99679 105511 31486 59569 1387 4816 20859 61608 67551 33897 18507 107767 87654 58011 104021 53449 13438 49493 4033 40283 63608 75560 58082 2963 61280 2840 26539 96433 56894 34234 63317 106789 37650 88141 64276 28916 75980 57609 32341 108535 1491 75657.

A többi kihúzott számok 80 koronát nyertek.

Makáma.

(Beküldetett máma — hogy megjelent lapunk 155. száma.)

Dal prózában egy estélyről.

Egy mese az oldalamat nagyon is furja, — még pedig lena színészeknek a zsurja — amelyet tartának nem is olyan régen — egy szelid állatról ismert helyiségben; — Ahol ott vala a táti mint rendezője, — hát hisz ő az elnök, adta menyörgője; Hát csak van is jussa, hogy a schillert szíjja — s hogy az sz. ü. bizottság nevében a dónnákat meghijja; — S ott valának ők mind Mári és a Klári — egyéb művészek is téli meg a nyári, — s vala nagy gaudium nagyokat ivának — és akadt ott dolga kihordó Miskának; — Vitte a sok ételt borral és a sörrel — libamájt és mást iskaviárt is flörttel. — Évének ivának és dalra kelének — amig végül onnan haza el menének, — csak egy férfi maradt ott a helyén ülve, — talán a galambot várta ottan sülvé — azon sopánkodva, ez a világ sora, — mérgeződve, hogy mért fogyott el a bora — elgondolva hogy tán ez vólt az ő tora — hogy itt hagyták biz ez volt banális, — egyedül maradt mint Bottyán generális!

SZINÉSZET.

Heti műsor.

Csütörtök: Pillangó kisasszony. Almafa.

Péntek: Bob herczeg.

Szombat: Madarász.

Vasárnap: délután: Bánk-Bán; este: Télen.

Vendégszereplések Szabadkán. Ujváry Károly, a Népszínház jeles kómikusa több napig itt tartózkodott városunkban fiának, Miklósnak látogatására, aki szintársulatunknak apjához méltó kómikusa. Ez alkalommal ajánlatot tett Pesti Ihasz színigazgatónak Ujváry Károly, hogy léptesse föl. Az igazgató azonban bizonyára Ujváry fellépési díjára való tekintetből, a melyet pedig Ujváry a minimumra szabott meg, nem fogadta el az ajánlatot. Pedig a műsor sivárságáért, némileg kárpótolt volna egy pesti művész vendégföllépése.

Igaz, hogy a jövő hét keddjére és szerdájára ki van tűzve Pethes Imrének a Nemzeti Színház tagjának vendégförlépése, aki ez este Danisefiekben és Fedorában lép föl. Szerencsétlen gondolat, hogy mivel tavaly Pethes a Danisefiekben oly nagy sikert aratott, már most ezért ugyanabban a darabban léptetik föl ugyanazon közönség előtt. A mi színházunknak törzsközönsége van, nem pedig estéről-estére változó, mint a nagy városokban. Az tehát, hamár ugyanazt a színészt kénytelen megnézni, legalább új szerepeiben óhajtja látni.

Ha ezekkel szemben a szomszéd Szeged felé nézünk, elfog az irigység. Ott most Jászai Mari vendégszerepel és a hét végére várják Novellit! Boldog Szeged!

Casanova. Tegnap másodszor az idén ment a Casanova, Faragó Jenő és Barna Izsó e bájos, ötletes operettje. Közönség nem valami nagy számmal volt és az sem mutatkozott lelkesnek. Falussy mint Casanova gyönyörű ércs baritonját egész teljességében ragyogtatta, de Casanovát, amelyet drámai játékkal kell alakítani, nem tudta élénk varázsolni. Gerlák Hermin a hármass szerepben, mindig egyformán élénk volt és ép ezért mint Pompadour nem volt elég diszkrét. Németh dicséretesen igyekezett magát mérsékelni, hogy a sátn szerepéből ne csináljon karrikaturát. Hangja azonban bizonyos ponton felül és alul ezuttal is cserben hagyta. Jól egészítették ki az együtttest Boda és Hegyesi. Tűz volt a Simon Mariska tánczában és clown ügyesség a Szabados Giziében és az Új váry-ében.

IRODALOM.

Katholikus Hitoktató. A mai nappal egy füzetet kaptunk, mely egy pár év előtt megszűnt vállalatnak a folytatása akar lenni. Fonyó Pál szerkesztésében megjelent a „Katholikus Hitoktató“ havi folyóirat első száma, változatos és élénk tartalommal. A szerkesztő Kalocsán lakik, de a főmunkatársak a szabadkai hitoktatók testületének tagjai, akiknek a neveivel a kath. irodalom mezején többször találkozunk. Az első füzet tartalma: Budai Gerő nyílt levele; Fonyó Pál nyílt válasza; A kátékérdés megoldásához; Középsiskolák hittani anyagának felosztása; Az állami középsiskolák hittanárainak kérelme; Részletes hittani tanterv; Lapszemle: A református vallásitanítók; Vegyesek; Előfizetési felhívás; Irodalmi jelentések; Szerkesztői üzenetek.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Tolvajok és orgazdák szövetekezete.

Lolák Gyukó moholi birtokostól f. évi április hó 17-én Kánya József odavaló lakos 7 darab 600 korona értékű sertést ellopott és szövetekezett Sterbik János földmivessel a lopott jószág értékesítése végett. A sertéseket Hodik János fuvarossal Adára szállították, ahol Fehér Ferencz nevű ismerősüket rávették, hogy járlat leveleket váltson, a melyek azt igazolják, hogy azok az ő tulajdonai és Sterbik nevelése. Az ilyen értelemben kiállított passzusokkal csakhamar vevőkre is találtak Kovács Margit és Tóth Márton személyeiben,

akik előbb 4 darab sertést, 8 nappal később pedig a többi háromat is potom áron, mindössze 80 frtért megvették tőlük; de az utóbbi vételnél már az eladók nem mutatták fel a járlatleveleket. A vevők a jó üzlet anyagi előnyét kihasználva, Kovács Annával szövetekeztek, aki két tanut szerzett annak igazolására, hogy a sertések az ő nevelései és az így megváltott járlatlevelek segítségével ők is jó áron túladtak mind a hét darab jószágon.

A kir. törvényszék a megindult bűnügyi eljárás során, valamennyi tettes társat vád alá helyezte és a bűnügyet ma tárgyalta Szerdahelyi Sándor elnöke alatt.

Kánya Józsefre, a lopás elkövetőjére, a köröztetéssel sem lehetett ráakadni, így tehát csupán a bűnös értékesítők fölött lehetett itélkezni. Sterbik és Hodik erősen tagadták bűnrészességüket, azonban a ténykörményekből és a tanuvallomásokból kétségtelenül meg volt állapítható vádbeli cselekményük. Sterbik János orgazdaság és közokirathamisítás büntette miatt hét hónapi börtönre, Hodik János orgazdaság vétsége miatt három havi fogházra, Fehér Ferencz orgazdaság vétsége miatt 100 korona pénzbüntetésre, Kovács Margit közokirathamisítás vétsége miatt 40 korona pénzbüntetésre, Kovács Anna közokirathamisítás vétsége és tulajdon elleni kihágás miatt három heti elzárásra és 40 korona pénzbüntetésre és Tóth Márton tulajdon elleni kihágás miatt 4 napi elzárásra és 20 korona pénzbüntetésre lettek itélve.

Az ítélet ellen Sterbik és Hodik vádlottak, valamint ugyanezek terhére a kir. ügyész is felebbeztek, a többi vádlott ellenében az ítélet jogerőre emelkedett.

KÖZGAZDASÁG.

— Deczember 15. —

Budapesti gabonatözsde.

Változatlan árak mellett elkelt 10000 mm. buza.

Egyebekben csekély forgalom volt árváltozás nélkül.

A határidő-üzlet igen csekély forgalom mellett bágyadt irányzattal folyt le.

	Kezdeti	Változás
Buza apr.-re	769	770—769
Buza okt.	758	760—758
Buza apr. 1904	—	—
Rozs apr.-re	656	657—656
Rozs	—	—
Rozs áprilisra	—	—
Zab apr.-re	547	548—547
Zab	—	—
Zab áprilisra	—	—
Tengeri máj	—	—
Tengeri	—	—
Tengeri	—	—
Teng. máj. 1905	515	517—516
Repece	—	—
Repece aug.	11.70	11.70—11.80

Szerkesztői üzenetek.

N. K. Hogy a „vadállat“ szó becsületsértés-e az attól függ, hogy az illető milyen vadállatra gondolt. Ha például egy páviánra gondolt, akkor az nem becsületsértés, mert a pávián tudvalevőleg a legbecsületesebb állatok egyike. A „kibic“ szó se becsületsértés, csak kellemetlen.

O. H. Azt az élcezt a következőképen meséli el: Mikor ugyanis Rigó Ferencz azt a kellemetlen mondást mondta Khuen Héder-

várinak, Ő Felsége maga is kíváncsi volt arra hogy mi lehet az, magához kérette Khuent és mikor megtudta tőle hogy mit mondott Rigó, azt felelte, hogy látja kérem kedves Khuen a magyarok mindig lehetlent kívánnak.

Pál. Nagyon köszönjük a kis megyei érdeklődőt. Egyszer már írt erről a lap, — de ha egy kissé várunk azt hisszük újból aktuális lesz a dolog.

Hirdetések.

20842/1903 tan. szám.

Hirdetmény.

A városi tanács fönti számú határozatából kifolyólag ezennel közhírré tétetik, hogy a városi szegényház részére szükséges vászon és ruhaneműek beszerzésére **f. évi deczember hó 22-én d. e. 10 órakor** a közművelődési ügyosztály hivatalos helyiségében árlejtés fog tartatni.

Szükségeltetik mintegy 240 m. lepedő vászon, 240 m. párnaáthuzat, 700 m. férfi ing, 280 m. női ing és 560 m. gatyva vászon, továbbá 250 drb. törülköző, 50 drb. női fejkendő, 100 m. kék kötény, 250 m. női rékli, 250 m. női szoknya, 70 m. barna csikos köpeny vászony, 600 méter szalmazsák vászon, 50 drb. téli pokrócz és 100 drb. férfi öltözet.

Ezen árlejtésre az érdekeltek oly megjegyzéssel hivatnak meg, miszerint írásbeli ajánlataikat szabályszerűen lepecsételt borítékba zárva **f. évi deczember hó 21-én d. u. 5 óráig** a közművelődési tanácsnoknál nyújtsák be, — akinél a minták ezen idő alatt megtekinthetők.

Megállapított 400 korona ovadék az ajánlathoz csatolandó. Utóajánlatok valamint elkésve beadott ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Szabadkán, 1903. deczember 12 én.

A városi tanács.

Könyvelő

ki a magyar-német levelezésben kellő gyakorlattal bir állást kaphat.

Czim a kiadóhivatalban.

Nagyobb kiterjedésű

szőlőtelep

eladó Kelebián.

Értekezhetni:

Dr. Novák ker. orvosnál.

